УКРАЇНА **КОПІЯ**
ВЕЛИКОДОЛИНСЬКА СЕЛИЩНА РАДА
ОДЕСЬКОГО РАЙОНУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ
XXV сесія VIII скликання

РІШЕННЯ

03 лютого 2023 року **№ 795 - VIII**

Про запровадження системи енергетичного менеджменту в Великодолинській селищній раді Одеського району Одеської області та затвердження Положення про систему енергетичного менеджменту

З метою підвищення енергетичної ефективності будівель комунальної власності, створення та координації функціонування єдиної системи енергетичного менеджменту, ощадливого використання наявних енергетичних ресурсів, відповідно до п.58 ст. 26, 42, 46, 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про енергетичну ефективність», Порядку впровадження систем енергетичного менеджменту, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23.12.2021 №1460, враховуючи рекомендації постійної комісії селищної ради з прав людини, депутатської діяльності, регламенту, гуманітарних питань, молоді та спорту, житлово-комунального господарства, Великодолинська селищна рада

ВИРІШИЛА:

1. Запровадити систему енергетичного менеджменту в Великодолинській селищній раді Одеського району Одеської області.
2. Затвердити «Положення про систему енергетичного менеджменту в Великодолинській селищній раді Одеського району Одеської області» (Додаток 1).
3. Контроль за виконанням даного рішення покласти на постійну комісію селищної ради з прав людини, депутатської діяльності, регламенту, гуманітарних питань, молоді та спорту, житлово-комунального господарства.

Селищний голова Микола ЛУК’ЯНЧУК

Додаток до рішення сесії Великодолинської селищної ради Одеського району Одеської області від 03 лютого 2023 року № 795 - VIII

Положення про систему енергетичного менеджменту в Великодолинській селищній раді Одеського району Одеської області

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про систему енергетичного менеджменту (далі - Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про енергетичну ефективність», Постанови Кабінету Міністрів України від 23.12.2021 №1460 «Про впровадження систем енергетичного менеджменту».

1.2. Дія цього Положення поширюється на виконавчі органи Великодолинської селищної ради Одеського району Одеської області, комунальні підприємства, установи та заклади засновником, яких є Великодолинська селищна рада Одеського району Одеської області (надалі - підпорядковані установи).

1.3. Метою затвердження даного Положення є впровадження в Великодолинській селищній раді Одеського району Одеської області (надалі - селищна рада) постійно діючої системи динамічного моніторингу споживання енергетичних ресурсів та комунальних послуг, реалізація ощадливого використання наявних енергоресурсів та оптимізація обсягів енерговитрат у комунальних будівлях селищної ради та підпорядкованих установах.

1.4. Терміни, зазначені в цьому Положенні, використовуються в розумінні наведених у Законі України «Про енергетичну ефективність», Постанови Кабінету Міністрів України від 23.12.2021 №1460 «Про впровадження систем енергетичного менеджменту».

2. МЕТА, ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ СИСТЕМИ ЕНЕРГЕТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

2.1. Система енергетичного менеджменту - система управління, що визначає енергетичну політику, цілі, енергетичні завдання та управлінські рішення, спрямовані на їх досягнення, передбачає інформаційні, організаційні, кадрові, фінансові та технічні заходи щодо планування і управління ефективністю споживання енергетичних ресурсів.

2.2. Система енергетичного менеджменту запроваджуються в селищній раді з метою:

1) ефективного споживання енергії/енергетичних ресурсів та комунальних послуг;

2) раціонального використання коштів на оплату енергії/енергетичних ресурсів та комунальних послуг, впровадження заходів з енергоефективності та інших витрат;

3) підвищення рівня енергетичної ефективності у комунальних будівлях та зменшення викидів CO_2;

4) створення та функціонування механізмів матеріального стимулювання працівників до ефективного використання енергії/енергетичних ресурсів та комунальних послуг;

5) своєчасної сертифікації енергетичної ефективності комунальних будівель.

2.3. Досягнення мети впровадження систем енергетичного менеджменту здійснюється шляхом впровадження в селищній раді енергетичної політики та енергетичного планування.

2.4. Енергетична політика селищної ради визначається у декларації енергетичної політики, яка є документом, що визначає наміри селищної ради щодо впровадження, забезпечення подальшого функціонування та розвитку систем енергетичного менеджменту, індикативні цілі селищної ради та перелік ключових заходів щодо їх досягнення.

2.5. Результатом функціонування механізму енергетичного планування є, зокрема, план діяльності системи енергетичного менеджменту, яким визначаються операційні цілі систем

енергетичного менеджменту, спрямовані на досягнення індикативних цілей систем енергетичного менеджменту, та інші необхідні відомості.

Рішення про затвердження місцевого енергетичного плану приймається селищною радою.

Цілі та заходи місцевого енергетичного плану узгоджуються з національною ціллю з енергоефективності та Національним планом.

2.6. Основними задачами системи енергетичного менеджменту є:

1) підтримання витрат на енергоносії в бюджетній сфері на мінімально можливому (з врахуванням існуючого технічного стану) рівні з одночасним підтриманням умов перебування відвідувачів та персоналу на рівні, що відповідає діючим нормативним документам;

2) підготовка та впровадження технічних та організаційних заходів щодо зниження витрат місцевого бюджету селищної ради на енергоносії/комунальні послуги та покращення умов перебування відвідувачів та персоналу в комунальних будівлях;

3) впровадження системи стимулювання ощадного використання енергоресурсів на всіх рівнях управління селищної ради та підпорядкованих установ.

2.7. Для успішного виконання зазначених завдань необхідно забезпечити ефективне функціонування наступних підсистем:

-енергетичний моніторинг;

-планування впровадження заходів з підвищення ефективності енергоспоживання;

-залучення джерел фінансування заходів з підвищення ефективності енергоспоживання;

-контроль за ефективністю впровадження заходів з енергозбереження;

-навчання персоналу структурних підрозділів селищної ради та підпорядкованих установ;

-мотивація ощадного енергоспоживання в громаді.

2.7.1. **Енергетичний моніторинг та впровадження організаційних заходів.**

Енергетичний моніторинг (далі - енергомоніторинг) - система збору, накопичення, обробки та відображення даних щодо обсягів споживання енергії/енергетичних ресурсів та комунальних послуг комунальними будівлями.

Основними задачами підсистеми енергомоніторингу є:

-вчасне виявлення випадків перевитрат енергоресурсів, аварійних ситуацій та недотримання нормативних умов перебування відвідувачів та персоналу в комунальних будівлях;

-збір даних про фактичне споживання енергії/енергетичних ресурсів та комунальних послуг;

-збір даних про фактори, що впливають на рівень споживання енергоресурсів та комунальних послуг;

-збір даних про параметри мікроклімату в комунальних будівлях;

-аналіз ефективності використання енергоресурсів та комунальних послуг в порівнянні з аналогічними закладами та нормативними значеннями;

-контроль за ефективністю експлуатації будівель і інженерних систем;

-визначення фактичного рівня досягнутої економії в результаті впровадження заходів з підвищення ефективності енергоспоживання;

-формування переліку закладів/будівель, що потребують першочергового поглибленого аналізу та/або впровадження додаткових заходів з підвищення ефективності енергоспоживання;

-створення підґрунтя для впровадження стимулювання ощадного енергоспоживання шляхом впровадження об’єктивних показників ефективності енергоспоживання;

- створення умов для впровадження системи автоматизованого збору інформації про споживання енергії.

2.7.2. **Планування впровадження заходів з підвищення ефективності енергоспоживання.**

В зазначеній підсистемі ключовими завданнями є наступні:

-на основі інформації отриманої від підсистеми моніторингу детальний аналіз ефективності енергоспоживання та шляхів її підвищення найбільш енергозатратних будівель;

-проведення деталізованих енергетичних аудитів для формування переліку заходів та об'єктів для першочергового впровадження заходів з підвищення ефективності енергоспоживання, визначення їх технічних та фінансових показників;

-підготовка технічних завдань на реалізацію проектів з підвищення ефективності енергоспоживання та окремих заходів;

-збір та аналіз даних по впровадженню заходів пов'язаних зі зниженням енергоспоживанням (капітальних та поточних ремонтів, реконструкцій тощо) в комунальних будівлях.

2.7.3. **Залучення джерел фінансування заходів з підвищення ефективності енергоспоживання.**

Дана підсистема забезпечує:

-аналіз доступних джерел фінансування заходів з підвищення ефективності енергоспоживання в тому числі: бюджет селищної ради, кошти державного бюджету, кошти міжнародних фінансових установ (грантові та кредитні), кошти комерційних банків, участь громадських організацій;

-підготовка інформації щодо умов фінансування з різних джерел;

-підготовка та супровід заявок на отримання фінансування;

2.7.4. **Контроль за ефективністю впровадження заходів зі зниження енергоспоживання.**

Забезпечення ефективності впровадження заходів включає:

-контроль за реалізацією технічних заходів на етапах розробки проектної документації, виконання монтажних та пусконалогоджувальних робіт, подальшого сервісного обслуговування;

-контроль за показниками енергоспоживання до та після реалізації заходів з підвищення ефективності енергоспоживання;

-оцінювання ефективності вкладення коштів в енергоефективні заходи та функціонування системи енергоменеджменту;

-організацію сервісного обслуговування заходів зі зниження енергоспоживання, в тому числі підготовку відповідних інструкцій та регламентів для персоналу та сервісних компаній.

2.7.5**. Навчання персоналу відповідального за ощадне енергоспоживання**.

Навчання з питань ощадного енергоспоживання здійснюється:

-в процесі впровадження системи енергетичного менеджменту та періодично не рідше ніж 1 раз на рік;

-після впровадження заходів з підвищення ефективності енергоспоживання.

2.7.6. **Мотивація ощадного енергоспоживання.**

Мотивація ощадного енергоспоживання може бути реалізована за рахунок введення рейтингових показників/преміювання пов'язаних з ефективністю енергоспоживання, що впливають зокрема на:

-грошове забезпечення відповідального персоналу;

-черговість реалізації заходів в селищній раді та підпорядкованих установах;

-прив'язки виплати винагороди компаніям, що займаються обслуговуванням будівель до досягнених показників економії тощо.

3. ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ ЕНЕРГЕТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

3.1. З метою початку впровадження систем енергетичного менеджменту селищний голова приймає розпорядження про початок впровадження систем енергетичного

менеджменту та визначення відповідального за впровадження і функціонування системи енергетичного менеджменту в селищній раді (надалі - відповідальний за систему енергетичного менеджменту).

3.2. Розпорядженням селищного голови визначається посадова особа - енергоменеджер, що реалізує повноваження щодо енергетичного планування, функціонування систем енергетичного менеджменту, відповідальна за організацію ефективного використання енергії/енергетичних ресурсів та комунальних послуг (надалі – енергоменеджер).

3.3. В кожній підпорядкованій установі селищної ради наказом керівника відповідної установи визначається особа, яка відповідальна за енергомоніторинг (надалі – відповідальна особа). Списки призначених відповідальних осіб за енергомоніторинг із зазначенням номерів наказів про призначення, контактної інформації (назва виконавчого органу, закладу, установи, підприємства, ПІБ, посада, контактні телефони, електрона адреса) надаються до енергоменеджера селищної ради.

3.4. Система енергетичного менеджменту повинна охоплювати такі сфери діяльності селищної ради та підпорядкованих установ:

- експлуатація та утримання комунальних будівель та споруд;
- управління персоналом та провадження адміністративно-господарської діяльності;
- публічні закупівлі енергоспоживчої продукції (товарів) та послуг, пов’язаних із споживанням енергії;
- збір та внесення даних для бази даних будівель.

4. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА СИСТЕМ ЕНЕРГЕТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

4.1. Організаційна структура системи енергетичного менеджменту в селищній раді включає:

1) відповідального за систему енергетичного менеджменту в селищній раді;

Основні обов’язки:

-забезпечує функціонування системи енергетичного менеджменту;

-здійснює загальну координацію роботи енергоменеджера та його взаємодію з відповідальними за енергомоніторинг у підпорядкованих установах;

-забезпечує представництво селищної ради у взаємодії з органами державної влади та міжнародними організаціями в питаннях енергоефективності;

-контролює загальний стан енергоефективності закладів бюджетної сфери та стан реалізації проектів з підвищення ефективності енергоспоживання;

2) енергоменеджера селищної ради;

Основні обов’язки:

- збирає та аналізує дані щодо обсягів споживання енергії/енергетичних ресурсів та комунальних послуг в будівлях селищної ради;
- узагальнює та аналізує надану інформацію про споживання енергії/енергетичних ресурсів та комунальних послуг, а також інформацію щодо виконаних та запланованих ремонтів, пов'язаних зі зниженням споживання енергоресурсів в підпорядкованих установах;
- надає пропозиції щодо підвищення ефективності енергоспоживання в селищній раді та підпорядкованих установах;
- розробляє інструкції щодо ощадного енергоспоживання;
- взаємодіє із установами та організаціями, у визначеному законодавством порядку, з питань підвищення ефективності енергоспоживання.

3) відповідальних за енергомоніторинг у підпорядкованих установах;

Основні обов’язки:

- відповідає за ведення системи енергомоніторингу та збір інформації про стан споживання енергії/енергетичних ресурсів та комунальних послуг в комунальної будівлі;

- щоденно, крім вихідних та святкових днів, здійснює збір інформації з приладів обліку споживання енергії/енергетичних ресурсів та комунальних послуг та передає зібрані дані енергоменеджеру, а також аналізує отримані дані на предмет відхилення, у разі якщо система енергомоніторингу показала таке відхилення;

- готує рекомендації керівнику відповідного органу/відповідної підпорядкованої установи щодо проведення енергоефективних заходів в підпорядкованих будівлях;

- слідкує за своєчасним здійсненням обслуговування інженерних систем відповідними фахівцями, своєчасним проходженням приладами обліку метрологічної повірки, а також інших заходів, пов'язаних з підвищенням ефективності енергоспоживання.

4.2. Права, обов’язки та порядок організації діяльності вищевказаних осіб в системі енергетичного менеджменту визначаються в їх посадових інструкціях, які затверджуються керівником селищної ради або підпорядкованої установи.

5. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ЕНЕРГЕТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

5.1. Регулярне здійснення енергомоніторингу в комунальних будівлях селищної ради та підпорядкованих установах.

5.2. Проведення систематичного аналізу зібраних даних, підготовка звітів та пропозицій щодо зменшення енергоспоживання за результатами аналізу.

5.3. Публікації на офіційному веб-сайті селищної ради відкритих даних щодо споживання енергії/енергетичних ресурсів та комунальних послуг, про експлуатаційні характеристики будівель комунальних підприємств, установ (закладів) та організацій, в яких впроваджено системи енергетичного менеджменту.

5.4. Прийняття селищною радою рішення про закупівлю для проведення у громаді енергетичного моніторингу спеціального програмного забезпечення (спеціалізовані автоматизовані інформаційні системи здійснюють моніторинг та аналіз даних, оперативно попереджають про відхилення від норми та готують звіти, дозволяють автоматичний збір показів лічильників), при потребі проведення додаткового навчання для відповідальних осіб щодо користування програмним продуктом.

5.5. Визначення за результатами енергомоніторингу найбільших проблем стосовно споживання енергоносіїв, підготовка пропозицій про проведення енергоаудиту в комунальних будівлях.

5.6. Затвердження селищним головою розпорядження про проведення енергоаудитів у селищній раді та підпорядкованих установах.

5.7. Розробка плану першочергових заходів з енергозбереження (в т.ч. за результатами проведених енергоаудитів).

5.8. Забезпечення здійснення заходів з енергоефективності у громаді відповідними фінансовими ресурсами:

- передбачення у місцевому бюджеті відповідних коштів;

- моніторинг міжнародних проектів та програм, що здійснюють свою діяльність у відповідній сфері, вивчення та впровадження кращих практик, ініціювання відповідних грантових пропозицій;

- пошук партнерів, в т.ч. приватних інвесторів для налагодження співробітництва в сфері енергоефективності;

- залучення коштів державного бюджету та інші джерела фінансування, не заборонені чинним законодавством.

6. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ТЕХНІЧНІ ЗАХОДИ СИСТЕМИ ЕНЕРГЕТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

6.1. Відповідальні за енергомоніторинг у підпорядкованих установах щоденно (крім вихідних та святкових днів) обстежує закріплені на ним будівлі, здійснює збір інформації показників приладів обліку щодо обсягів споживання енергії/енергетичних ресурсів та комунальних послуг та до 10 годин кожного робочого дня вносить її до електронної таблиці енергомоніторингу.

Якщо через виникнення непередбачуваних обставин передати вищевказану інформацію немає можливості, то відповідальний за енергоменеджмент повідомляє про це енергоменеджера і передає за можливості інформацію в паперовому вигляді.

6.2. Енергоменеджер щоденно (в робочі дні) до 14:00 годин перевіряє чи внесені необхідні показники в систему енергомоніторингу. У разі відсутності відповідної інформації, негайно з'ясовує причину.

6.3. Перелік енергоресурсів та температурних показників для щоденного оперативного моніторингу за споживанням енергії/енергетичних ресурсів та комунальних послуг:

1) температура повітря в обраних внутрішніх приміщеннях, °С;
2) вода холодна, м3
3) електрична енергія, кВт;
4) природній газ, м3

6.4. Для виконання щоденного оперативного моніторингу за споживанням енергії/енергетичних ресурсів та комунальних послуг використовується наступні типи обладнання:

1) термометр зовнішній;
2) термометр внутрішній:
3) лічильник холодної води;
4) лічильник електричної енергії;
5) газовий лічильник.

6.5. Для належного функціонування системи енергетичного менеджменту можуть залучатися в разі необхідності співробітники інших структурних підрозділів.

7. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

7.1. Особи, відповідальні за організацію та функціонування системи енергетичного менеджменту, визначені п. 4.1. даного Положення, несуть персональну відповідальність передбачену чинним законодавством України, за дотримання вимог Положення, норм чинного законодавства в сфері енергоменеджменту, повне наповнення електронної таблиці енергомоніторингу, своєчасне подання звітів та відповідної інформації.

7.2. На період відсутності основних призначених осіб, відповідальних за енергомоніторинг, визначаються особи, які виконують їх обов'язки, з метою безперервного функціонування системи енергомоніторингу в бюджетних установах.

Селищний голова Микола ЛУК'ЯНЧУК